

VLEERMUISONDERZOEK
LICHTENVOORDSEWEG 4
TE GROENLO
GEMEENTE OOST GELRE

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

Vleermuisonderzoek Lichtenvoordseweg 4 te Groenlo in de gemeente Oost Gelre

Opdrachtgever	Gemeente Oost Gelre Postbus 17 7130 AA Lichtenvoorde
Project	OGR.GEM.ECO2
Rapportnummer	12065735
Status	Definitief
Datum	1 oktober 2012
Vestiging	Doetinchem
Opsteller	Ing. E.R. Witter
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. L. Hunink-Verwoerd
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	1
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	1
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	2
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	2
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	3
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	4
7	ECOLOGISCH WERKPROTOCOL.....	6
	7.1 Inleiding	6
	7.2 Mitigatieplan.....	6
8	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Oost Gelre opdracht gekregen voor het uitvoeren van een vleermuisonderzoek aan de Lichtenvoordseweg 4 te Groenlo in de gemeente Oost Gelre.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en sloop van de bebouwing op de onderzoekslocatie.

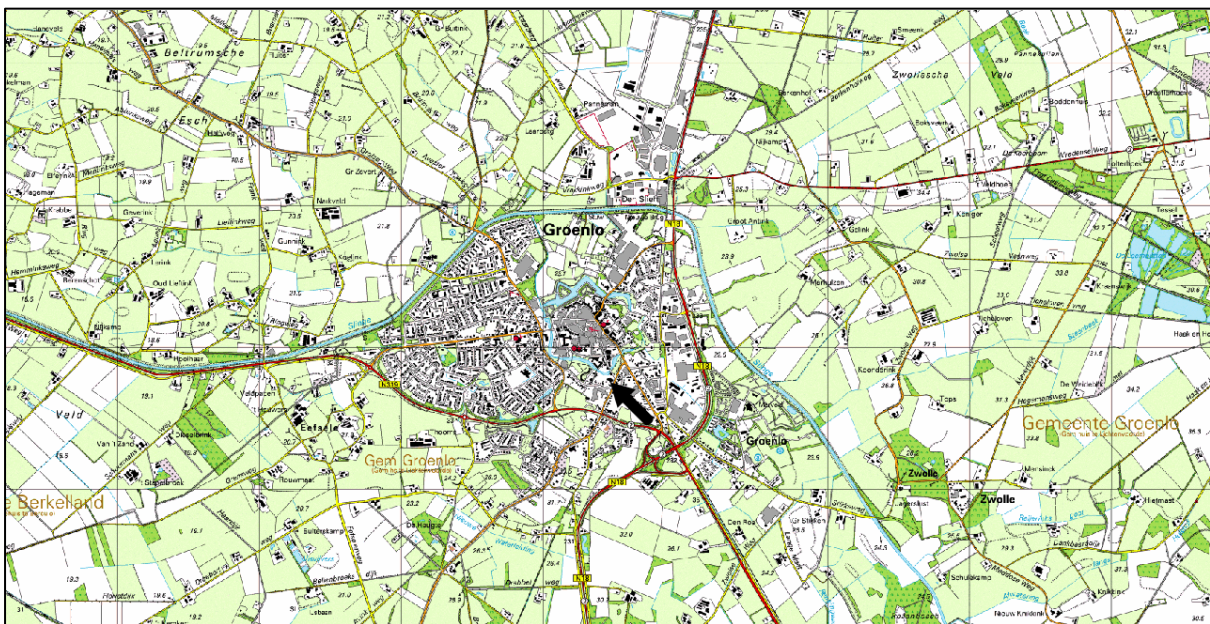
Het aanvullend ecologisch veldonderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy bv in juni 2012 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 12055568 OGR.GEM.ECO1).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 900 \text{ m}^2$) ligt aan de Lichtenvoordseweg 4, circa 400 meter ten zuiden van de kern van Groenlo, in de gemeente Oost Gelre.

Figuur 1: topografische ligging van de onderzoekslocatie

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 34 D (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 239.880$, $Y = 451.400$.

De onderzoekslocatie betreft het terrein van het bedrijf LBA. De onderzoekslocatie is grotendeels verhard en bebouwd met een kantoorpand en een schuur. Het kantoorpand is voorzien van een plat dak en is opgebouwd uit stenen muren, voorzien van een spouwruimte. De spouwruimte is voor vleermuizen bereikbaar middels open stootvoegen.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen en te betrekken bij het project "Plan de Gracht". Ten behoeve van de plannen wordt het huidige kantoorpand gesloopt en wordt beplanting verwijderd.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Uit de quickscan blijkt dat, om de effecten van de ingreep volledig te kunnen toetsen aan de Flora- en faunawet, er op sommige punten meer informatie is benodigd:

Het gebouw op de onderzoekslocatie is aan de onderzijde en bovenzijde voorzien van open stootvoegen die de vleermuizen toegang kunnen verlenen tot de spouwruimte. De spouwruimte is voor een groot deel voorzien van isolatie. Het is niet bekend in hoeverre het gebouw aan de bovenzijde is geïsoleerd. De gewone dwergvleermuis heeft echter genoeg aan een enkele stootvoeg en een smalle ruimte in de spouw. Het is op basis van de quickscan niet daarom uit te sluiten dat de gewone dwergvleermuis van de spouwruimte gebruik maakt. Verder zijn geen ruimtes, zoals ruimte achter betimmeringen, aangetroffen waar vleermuizen kunnen verblijven.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor vleermuizen zijn in de periode juni tot eind september in totaal vier veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn in de avonduren en/of ochtenduren uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie februari 2012), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdiervereniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomerverblijfplaats, kraamverblijf en paarverblijf/zwermplaats voor de gewone dwergvleermuis.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid, dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken (juni - september). Winterverblijfplaatsen zijn zeer lastig aan te tonen. Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. In de maanden augustus en september maken vleermuizen gebruik van paarverblijfplaatsen en zijn veel soorten in de omgeving van hun winterverblijf te vinden. Naast kraam- en paarverblijfplaatsen is het aanvullende onderzoek ook gericht op de functie zomerverblijfplaats.

Alle veldbezoeken zijn uitgevoerd met behulp van een batdetector (Pettersson D 240x). Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee laatste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden. In de periode augustus - september produceren mannetjes vleermuizen sociale geluiden vanuit of vliegend rondom bebouwing met de bedoeling om vrouwtjes te lokken.

Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

	april	mei	juni	juli	augustus	september
vleermuizen			2 x ochtend		-	2 x avond
tijdstip						
datum			19 juni en 10 juli 2012			23 augustus en 18 september 2012
functie			kraamverblijf			zomer/paarverblijf

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van gewone dwergvleermuizen over het algemeen gunstig. Tijdens het veldbezoek van 18 september was de temperatuur lager dan 10 °C. Desondanks was er die avond nog voldoende vleermuisactiviteit, zodat de lage temperatuur niet van invloed is geweest op de onderzoeksresultaten. De windsnelheid lag tijdens alle bezoeken beneden de 3 Bft. en er was geen sprake van neerslag, anders dan een lichte motregen.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

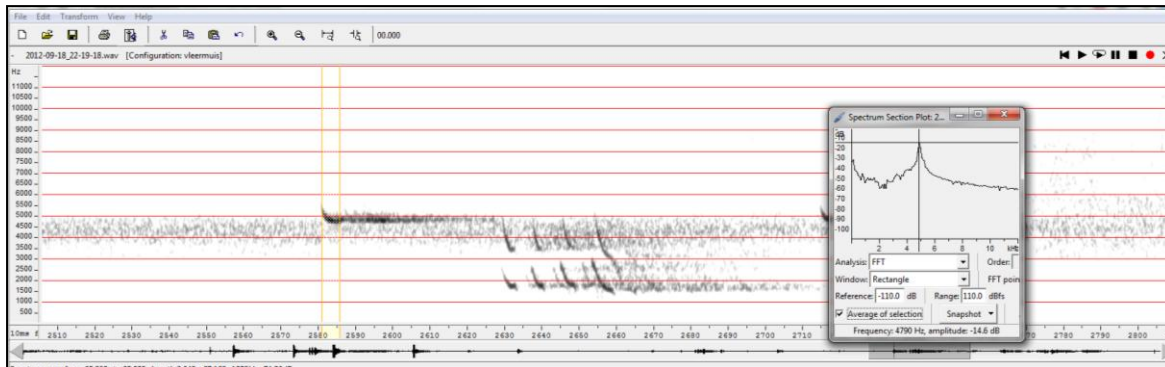
Verblijfplaatsen binnen de onderzoekslocatie

Tijdens het eerste veldbezoek (ochtend van 19 juni 2012) is vrijwel geen vleermuisactiviteit waargenomen. Boven de gracht in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In de tuin van de onderzoekslocatie werd één exemplaar gezien. Er zijn geen invliegende exemplaren waargenomen.

Ook het tweede bezoek dat tijdens de kraamperiode van de soort is uitgevoerd (ochtend van 10 juli 2012) werden er geen vleermuizen in- of uitvliegend waargenomen op de onderzoekslocatie. Er was ook in de omgeving weinig vleermuisactiviteit.

Tijdens het eerste bezoek in de periode van de balts (avond van 23 augustus 2012) werd tijdens de avondschemering een gewone dwergvleermuis waargenomen die uit de bebouwing vloog (zie figuur 3). Het betrof één enkel individu, die na anderhalf uur naar de onderzoekslocatie terugvloog en kort langs de verblijfplaats heen en weer vloog.

Tijdens het tweede najaarsbezoek (avond van 18 september 2012) werd gedurende lange tijd een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. De baltsgeluiden waren voortdurend te horen, waarbij het dier evenwijdig aan de gevel van het gebouw vloog (zie figuur 2 voor sonogram).

Figuur 2: sonogram baltende gewone dwergvleermuis op onderzoekslocatie

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen. De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

Opgemerkt wordt dat vleermuizen door mensen soms als eng of vervelend kunnen worden beschouwd. Dit onderwerp wordt hierbij aangestipt omdat bij nieuwbouwprojecten vaak sprake is van nieuwe, onwetende bewoners. Gewone dwergvleermuizen zijn ongevaarlijk. In een woning knagen ze niets aan een geveel ze geen hinderlijke of stinkende ontlasting. Het is een fabel dat ze in haren vliegen, door hun ultrasone echolocatie zullen ze nooit zomaar ergens tegenaan vliegen. Vleermuizen zijn nuttig, ze vangen grote hoeveelheden insecten weg, waaronder muggen.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

De onderzoekslocatie wordt in het najaar gebruikt als paar/baltsverblijfplaats van een mannetje van de gewone dwergvleermuis. Het gebouw wordt hierbij gebruikt als verblijfplaats voor één individueel mannetje (zie figuur 3) en al naar gelang het succes van het exemplaar door één of meerdere vrouwtjes.

Middels het onderzoek is vast komen te staan dat het gebouw geen functie heeft als kraamverblijfplaats. Het gebruik als winterverblijf is moeilijk aan te tonen. Over het algemeen wordt gesteld dat als een gebouw een functie heeft in het najaar, een winterverblijfplaats niet is uit te sluiten.

Figuur 3: paar/baltsverblijfplaats (blauw) op onderzoekslocatie

7 ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

7.1 Inleiding

Door het treffen van mitigerende maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen. Omdat een ontheffing voor het verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen bij ruimtelijke ontwikkeling niet mogelijk is, is dit de enige manier om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Het aanvragen van een ontheffing is niet strikt noodzakelijk omdat het een enkel exemplaar betreft van een zeer algemeen voorkomende soort, die gebruik maakt van een netwerk met meerdere verblijfplaatsen. Het risico op schade voor de soort is daardoor beperkt.

7.2 Mitigatieplan

Het mitigatieplan bevat de te nemen maatregelen ten aanzien van vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis op de onderzoekslocatie. De te nemen maatregelen zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de potentiële verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- onderzoekslocatie voor de ingreep ongeschikt maken voor beschermde soorten;
- controle ronde(s) om afwezigheid beschermde soorten op moment van ingreep aan te tonen;
- in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor beschermde soorten creëren.

Ad a

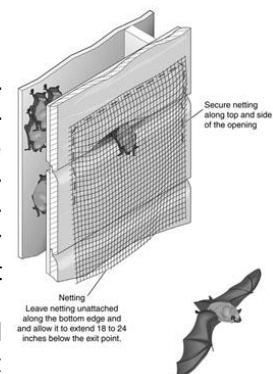
Verblijfplaatsen van alle vleermuissoorten zijn ook beschermd op het moment dat deze niet in gebruik zijn. Om de functie voor de soort te behouden zal ook in de periode tussen de ingreep en het realiseren van de nieuwe situatie er voldoende verblijfsmogelijkheden in de omgeving aanwezig moeten zijn. Binnen de bebouwde kom van Groenlo is het potentieel aan verblijfplaatsen groot. Toch wordt door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie in vrijwel alle gevallen een tussentijdse opvang van het verlies aan verblijfplaatsen voorgeschreven. Hiervoor wordt een compensatiefactor gehanteerd van 4 nieuwe verblijfplaatsen voor iedere verblijfplaats die verloren gaat. Aangezien het gaat om een relatief eenvoudige en goedkope maatregel wordt aanbevolen om ook in onderhavige situatie 4 vleermuiskasten van het type Roemenië (zie figuur 4) aan te brengen op de gevels van woningen in de omgeving (minimaal 3 meter hoogte). De kasten dienen minimaal 3 maanden voorafgaand aan de sloop worden opgehangen binnen een straal van 200 meter van de onderzoekslocatie.

Figuur 4: Vleermuiskast, geschikt als paarverblijf

Ad b

Het doden of verwonden van beschermde soorten of het verstoren van nesten van vogels is niet toegestaan. Daarom dienen de werkzaamheden dusdanig worden uitgevoerd dat er geen schade kan ontstaan aan soorten die zich tijdens de ingreep op de onderzoekslocatie ophouden. Dit wordt bewerkstelligd door de onderzoekslocatie voorafgaand aan de ingreep ongeschikt te maken, zodanig dat redelijkerwijs mag worden aangenomen dat er ten tijde van de werkzaamheden geen verstoring kan plaatsvinden. Het plaatsen van zogenaamde "exclusion flaps" is voor onderhavige situatie voldoende als maatregel. Het creëren van kunstmatige tocht door middel van het aanbrengen van gaten in de buitenmuur, is naar verwachting niet effectief, vanwege de toegepaste isolatie van de spouw.

Figuur 5: exclusion flaps verhinderen het invliegen, maar niet het uitvliegen

De exclusion flaps dienen voor iedere open stootvoeg en iedere muurdoorgang bij regenpijpen te worden aangebracht, ook de openingen die momenteel niet in gebruik zijn door de gewone dwergvleermuis. Het aanbrengen kan het best door een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen worden verricht. Het is van belang om de maatregel niet te lang voor aanvang de sloopdatum aan te brengen, om het risico op het los raken te minimaliseren. Aanbevolen wordt om een periode van maximaal 4 weken te hanteren. De maatregel is in principe binnen één of enkele dagen al effectief.

Een uitzondering op de periode van het aanbrengen van de maatregel kort voor de sloopdatum geldt bij een voorgenomen sloop in de winterperiode. Gedurende de winter zijn vleermuizen in winterslaap en zullen niet (of nauwelijks) hun verblijfplaatsen verlaten. Een exclusion flap is daardoor in de winter niet effectief. Als er in de winter wordt gesloopt, dan zal in het late najaar reeds de exclusion flaps aangebracht dienen te worden. Het is geen probleem als gedurende de winterperiode de flaps losraken, aangezien er geen vleermuisactiviteit meer is.

Figuur 6: periode waarin maatregel kan worden getroffen

In figuur 6 is aangegeven in welke periodes de maatregelen getroffen dienen te worden, afhankelijk van de voorgenomen periode van sloop.

Ad c

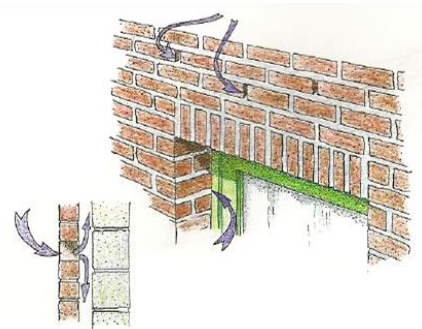
Om er zeker van te zijn of de maatregelen die getroffen zijn om soorten uit de onderzoekslocatie te weren ook effectief zijn geweest, wordt voorafgaand aan het slopen van de bebouwing een controle uitgevoerd op aanwezigheid van gewone dwergvleermuizen. Dit wordt gedaan aan de hand van een controle gedurende de avond- of ochtenduren, waarbij met behulp van een batdetector wordt nagegaan of er dieren in- of uitvliegen. Indien de maatregelen effectief zijn gebleken kunnen de werkzaamheden veilig worden uitgevoerd. Mocht dit niet het geval zijn dienen wellicht aanvullende maatregelen worden getroffen.

Ad d

In de nieuwe situatie dienen de potentieel verloren functies opnieuw aanwezig te zijn zodat de gewone dwergvleermuizen duurzaam gebruik kunnen maken van hun vaste rust- of verblijfplaatsen. Dit kan verschillende manieren worden gerealiseerd.

1. *Luchtspouw toegankelijk maken*

De meest eenvoudige manier is om toegang tot de luchtspouw te verschaffen is middels open stootvoegen. Deze mogen niet worden voorzien bijenbekjes. Spouwmuren zijn onder meer geschikt als de gewone dwergvleermuis, afhankelijk van de temperatuur, de keuze heeft om of aan de zijde van de buitenmuur of aan de zijde van de binnenmuur te zitten. De vrije ruimte tussen isolatiemateriaal (inclusief platen) en de buitenmuur dient 3 cm of meer te bedragen.

Figuur 7: toegang tot de luchtspouw is een eenvoudige maatregel om nieuwbouw geschikt te maken (bron: vleermuizeninfo.be)

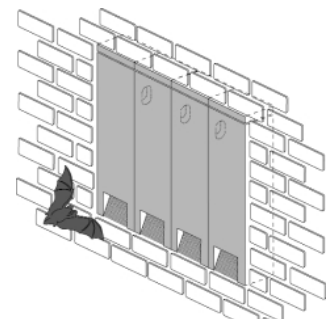
Vaak wordt als isolatiemateriaal een hardschuim toegepast. Deze platen zijn veelal afgewerkt met een aluminium laag, zodat deze geen houvast bieden voor vleermuizen. Daarom wordt middels een kunststof gaas (maaswijdte 3 tot 10 mm) ruw gemaakt. In de gevels aan de kopse kanten worden invliegopeningen gecreëerd door middel van open stootvoegen van 1,5 tot 2 centimeter breed. De openingen komen ongeveer 40 centimeter onder de dakrand.

De verblijfplaatsen hebben een grootte van minimaal 50 x 80 centimeter en worden ook op de hoek van het gebouw gepositioneerd, zodat de vleermuizen zich binnendoor van de ene naar de andere kant kan verplaatsen afhankelijk van de klimaatomstandigheden.

Per kopse kant van een gevel worden centraal en aan beide zijdes de isolatieplaten voorzien van gaas met een minimale afmeting van 50 x 80 cm. Het gaas wordt geplaatst aan de bovenkant van de muur, vanaf de dakrand naar beneden. Er worden per gevel minimaal 4 open stootvoegen toegepast. Op deze wijze worden 4 nieuwe verblijfplaatsen gecreëerd die volstaan voor alle functies die het huidige gebouw kan hebben, inclusief winterverblijf.

2. *Inmetselkasten*

Een tweede mogelijkheid is het toepassen van inbouwstenen, ofwel inmetselkasten. Hiervan zijn er in de markt verschillende types. Een inbouwsteen wordt in de buitenmuur gemetseld en heeft een aan de buitenzijde een invliegopening. Aan de binnenzijde is een compartiment aanwezig waarin vleermuizen kunnen verblijven. Ook zijn er stenen die behalve een compartiment ook toegang tot de spouw verlenen. Beide types zijn toepasbaar. Hiervan zouden er 4 stenen toegepast moeten worden op verschillende windrichtingen. De kasten dienen zo hoog mogelijk worden aangebracht.

Figuur 8: vleermuiskast type 2FR van de firma Schwegler (de schakeling van 4 kasten is voor onderhavige locatie niet noodzakelijk)

3. *Betimmeringen*

Een derde mogelijkheid is het aanbrengen van betimmeringen aan de dakrand of de gevels. Een ruimte van 2 cm tussen de buitenmuur en de betimmering is voldoende voor gewone dwergvleermuizen om achter te kunnen kruipen. Een breedte van 50 cm is voldoende. Invliegopeningen dienen 2 x 4 cm te zijn.

De functie die middels het vleermuisonderzoek is aangetoond betreft enkel een paar/baltsverblijf. Winterverblijfplaatsen kunnen niet worden aangetoond. Over het algemeen wordt daarom gesteld dat als een gebouw een functie heeft in het najaar, een winterverblijfplaats niet is uit te sluiten. Gelet op het feit dat de spouwmuur in de huidige situatie waarschijnlijk grotendeels gevuld is met isolatiemateriaal is het niet aannemelijk dat er zich op de onderzoekslocatie een winterverblijfplaats bevindt. Vanwege de onzekerheden die het opsporen van winterverblijfplaatsen met zich mee brengen kunnen we dit echter niet bewijzen. De voorkeur voor het geschikt maken van de nieuwbouw is daarom de methode met een toegankelijke spouw. Bij de tweede optie is er een mogelijkheid om een inmetselsteen te gebruiken die volgens de fabrikant als winterverblijf kan dienen. Wetenschappelijk is dit nog niet vastgesteld. De laatste optie (ruimte achter betimmeringen) levert geen potentieel winterverblijf op. Voor het aangetoonde gebruik zijn alle drie de opties geschikt als permanente compensatie. Overtreding van de Flora- en faunawet wordt met alle drie methodes voorkomen.

8 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Gemeente Oost Gelre een vleermuisonderzoek uitgevoerd aan de Lichtenvoordseweg 4 te Groenlo in de gemeente Oost Gelre.

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en sloop van de bebouwing op de onderzoekslocatie.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens de onderzoekslocatie te herontwikkelen en te betrekken bij het project "Plan de Gracht". Ten behoeve van de plannen wordt het huidige kantoorpand gesloopt en wordt beplanting verwijderd.

Functie van de onderzoekslocatie voor vleermuizen

De onderzoekslocatie wordt in het najaar gebruikt als paar/baltsverblijfplaats van een mannetje van de gewone dwergvleermuis. Het gebouw wordt hierbij gebruikt als verblijfplaats voor één individueel mannetje en al naar gelang het succes van het exemplaar door één of meerdere vrouwtjes.

Middels het onderzoek is vast komen te staan dat het gebouw geen functie heeft als kraamverblijfplaats. Het gebruik als winterverblijf is moeilijk aan te tonen. Over het algemeen wordt gesteld dat als een gebouw een functie heeft in het najaar, een winterverblijfplaats niet is uit te sluiten.

Ecologisch werkprotocol

Door het treffen van mitigerende maatregelen kan overtreding van de Flora- en faunawet worden voorkomen. Omdat een ontheffing voor het verstoren van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen bij ruimtelijke ontwikkeling niet mogelijk is dit de enige manier om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Het aanvragen van een ontheffing is niet strikt noodzakelijk omdat het een enkel exemplaar betreft van een zeer algemeen voorkomende soort, die gebruik maakt van een netwerk met meerdere verblijfplaatsen. Het risico op schade voor de soort is daardoor beperkt.

De maatregelen die getroffen dienen te worden, staan vermeld in het ecologisch werkprotocol dat is opgenomen in deze rapportage. De te nemen maatregelen zijn in te delen in de volgende vier stappen:

- a. alternatieve verblijfplaatsen aanbieden als tijdelijke opvang van het verlies van de potentiële verblijfplaatsen voor de periode tussen de ingreep en de realisatie van de nieuwe situatie;
- b. onderzoekslocatie voor de ingreep ongeschikt maken voor beschermde soorten;
- c. controleronde(s) om afwezigheid beschermde soorten op moment van ingreep aan te tonen;
- d. in de nieuwe situatie duurzame verblijfsmogelijkheden voor beschermde soorten creëren.

De kritische werkzaamheden, zoals het aanbrengen van kasten, exclusion flaps, alsmede de controle op de werking ervan dient te worden uitgevoerd of begeleid door een ter zake kundige.

Econsultancy is een onafhankelijk adviesbureau. Wij bieden realistisch advies en concrete oplossingen voor milieuvraagstukken en willen daarmee een bijdrage leveren aan een duurzaam en verantwoord gebruik van onze leefomgeving.

Diensten

Wij kunnen u van dienst zijn met een uitgebreid scala aan onderzoeken op het gebied van bodem, waterbodem, water, archeologie, ecologie en milieu. Op www.econsultancy.nl vindt u uitgebreide informatie over de verschillende onderzoeken.

Werkwijze

Inzet en professionele betrokkenheid kenmerkt onze diensten. De verantwoordelijke projectleider is het eenduidige aanspreekpunt voor de klant en draagt zorg voor alle aspecten van het project: kwaliteit, tijd, geld, communicatie en organisatie. De kernwaarden deskundig, vertrouwd, betrokken, flexibel, zorgvuldig en vernieuwend zijn een belangrijke leidraad in ons handelen.

Kennis

Het deskundig begeleiden van onze opdrachtgevers vraagt om betrokkenheid bij en kennis van de bedoelingen van de opdrachtgever. Het vereist ook gedegen en actuele vakinhoudelijke kennis. Alle beschikbare kennis wordt snel en effectief ingezet. De medewerkers vormen ons belangrijkste kapitaal. Persoonlijke en inhoudelijke ontwikkeling staat centraal want het werk vraagt steeds om nieuwe kennis en nieuwe verantwoordelijkheden.

Creativiteit

Onze medewerkers zijn in staat om buiten de geijkte kaders een oplossing te zoeken met in achtneming van de geldende wet- en regelgeving. Oplossingen die bedoeld zijn om snel en efficiënt het doel van de opdrachtgever te bereiken.

Kwaliteit

Er wordt continue gestreefd naar het verhogen van de professionaliteit van de dienstverlening. Het leveren van diensten wordt intern op een dusdanige wijze georganiseerd dat het gevraagde resultaat daadwerkelijk op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze wordt voortgebracht. Hierbij staat de klanttevredenheid centraal. Het kwaliteitssysteem van Econsultancy voldoet aan de NEN-EN-ISO 9001: 2008. Tevens is Econsultancy gecertificeerd voor diverse protocollen en beoordelingsrichtlijnen.

Oprachtgevers

Econsultancy heeft sinds haar oprichting in 1996 al meer dan tienduizend projecten uitgevoerd. Projecten in opdracht van particulier tot de Rijksoverheid, van het bedrijfsleven tot non-profit organisaties. De projecten kennen een grote diversiteit en hebben in sommige gevallen uitsluitend een onderzoekend karakter en zijn in andere gevallen meer adviserend. Steeds vaker wordt onderzoek binnen meerdere disciplines door onze opdrachtgevers verlangd. Onze medewerkers zijn in staat dit voor de opdrachtgever te coördineren en zelf (deel)onderzoeken uit te voeren. Ter illustratie van de veelvoud en veelzijdigheid van de projecten in de werkvelden bodem, waterbodem, ecologie, archeologie, water en milieu kunnen uitgebreide referentielijsten worden verschaft.

Vestiging Limburg

Rijksweg Noord 39
6071 KS Swalmen
Tel. 0475 - 504961
Swalmen@econsultancy.nl

Vestiging Gelderland

Fabriekstraat 19c
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Doetinchem@econsultancy.nl

Vestiging Brabant

Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Boxmeer@econsultancy.nl

E-MAIL
info@
econsultancy.nl
INTERNET
econsultancy.nl

